

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Amor Deiparæ Virginis Mariæ; Petri Antonii Spinelli
Neapol. Societ. Iesv**

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1620

Rosarium Deiparæ, & de eius nomine, Auctore, precandi ratione, ac
multiplici vtilitate, num. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60948](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60948)

S. Bonave.

Sanctus Bonaventura doctrina, ac pietate insignis quaedam Virginis Deiparæ Litánias ex varijs eiusdem epithetis atq; elogijs concinnatas edidit, quæ quidem in 2. tomo opusculorum impressæ reperiuntur.

V.

ROSARIUM DEIPARÆ, ET DE

eius nomine, Auctore, precandi ratione,

ac multiplici utili-

tate.

De Rosario B. Virginis.

4 QUINTO, Rosarium, seu Psalterium Deiparæ, quod ternis salutationis Angelicæ quinquagenis continetur, Oratione Dominica ad singulas decadas præmissa, Sanctus Dominicus ad extinguendam Albigeasium hæresim, Deiparæ monitu feliciter instituisse scribitur, ut mox dicemus; quæ orandi formula maximo animarum fructu propagata tot, tantisq; miraculis illustratur, ut nonnulla de eius Nomine, Institutione, Recitandi ratione, utilitate mihi dicenda existimarim, adiectis nonnullis hac de re exemplis ac miraculis.

Cur hæc precandi ratio sit à rosis nuncupata.

Et ut nomine exordiamur, Rosarium locus est ROSIS confitus, quemadmodum latinus Poeta dixit:

B fe-

Biferiq; Rosaria Pesti.

Virg. 4.

Ex hac verò metaphorica similitudine Rosarium appellamus precandi quandã formulam mysticis contextã Rosis, hoc est Oratione Domnica, & salutatione Angelica ad certum numerum, & ordinem dispositus.

Georg.

Nec cuiquam mirum videri debet, si ex Rosis potius, quam ex alijs floribus fertum hoc seu Coronam, qua Deiparam mysticè redimere studemus, contextam dicamus, ideoque Rosarium appellemus: tum quia Rosa omnibus coronis facile aptatur, ut propterna Ana-

creon, teste Iulio Polluce lib. 6. *ἡ ῥοσὴν ἡ ἀνακρεον* dixerit, hoc est, Coronam Roseam: tum etiam, quia Rosa suauitate, fragrantia, & coloris pulchritudine meritò diuinæ laudis typus appellari potest; qua laude Deus, Deiparaque summoperè delectantur. Quare Ecclesiastici

Iulios

39. Spiritus sanctus cum sanctos viros ad Dei laudem lachrymarum vi roboratam excitaret, Rosæ metaphora ad aquas positæ eam exprimit: *Obaudite, inquit, diuini fructus, & quasi ROSA plantata super riuos aquarum fructificata.* & mox: *Collaudate canticum, & benedicite Dominum in operibus eius.* Hinc factum exi-

Pollux.

Eccel. 39.

stimo

stimo; vt in compluribus miraculis, quæ recitantibus Rosarium, siue Coronam siue Corollam Deipara ostendere dignata est, quæq; infra referemus, crebro sub Rosarum typo salutationes Angelicæ significantur.

Neque nouum est precandi rationem ex his laudum orationibus, quasi variis floribus conflata, Sextum, siue Coronam dici, cum Græci Coronam laudum appellent, & Nazianzenus Tragœdia Christus patiens de Corona Deiparæ mysticis precationum flosculis conflata cecinisse videatur, cum Deiparam sic alloquitur;

*Ego fretus his tibi me audentius,
In verba supplex offeram, & suauis-
simo*

*Contextam ab horto, quia tuum exor-
nem caput,*

*CORONAM ô Domina proferam, vt
qua gratia.*

*Rosarium
cur Psal-
terium et-
iam dici
soleat.*

Eadem precandi ratio non tantum ro-
sarium, verum etiam PSALTERIVM dici
solet, quod instar numeri Psalmorum in
Dauidico Psalterio centies quinquagies
salutatio Angelica reperitur; quare quin-
decim decades, quæ totidem Christi, ac
Deiparæ mysterijs respondent, conficiun-
tur, & ad tres quinquagenas reuocantur,
iuxta

iuxta triplicem mysteriorum, quæ Gaudiosa, Dolorosa, & Gloriosa dicuntur, varietatem.

Secundam ad Rosarij Auctorem, & institutorem veniamus, quem S. Dominicum Ord. Predicatorum Fundatorẽ fuisse testantur in suis Bullis Leo X. Pius V. & Gregorius XIII. idq; fusè tradit Ferdinandus Castiglia in 1. part. Chron. S. Dominici lib. 1. c. 11. 35. & 43. & alij, qui hac de rescribunt.

Illud tamen minimè reticendũ Polydorum Virgilium lib. 5. de inuent. rerum c. 9. referre Petrum Eremitam, qui annũ Domini circiter 1093. de bello sacro indicendo cum Urbano II. egit, & Christianos omnes ad illud suscipiendum vehementer exhortatus est, cum nondum inuenta esset ars impressoria, & difficultas foret libros precũ manuscriptos habendi, ac faciliorem orandi rationem, inuenisse modum, Deum, beatissimam quæ Virginem per lapillos, seu globulos precandi, quod etiam testatur Ioannes de Pineda Ord. Minor. lib. 20. Monarch. Eccles. c. 2. §. 4. & Arnoldus Wion. lib. 5. ligni vitæ cap. 104.

Quod si alius id reperamus, inuenimus apud Palladium in Lausiaca cap. 2. Abbatem Paulum 300. orationes, quas

*Rosarium
à S. Do-
minico in-
stitutum.*

*Ferdinandus Ca-
stiglia
in Chron.*

*S. Domi-
nici.*

*Similis
precandi
ratio à
Petro Ere-
mita prius
inuenta.*

*Polydorus
Virgilius.
Ioannes de
Pineda.*

*Arnoldus
Wion.*

*Alia simi-
lis ab Ab-
bate Pau-
lo.*

Palladius.

*Historia
Tripartita.*

quas faciebat, calculis in sinu numerasse, quod etiam legimus in historia Tripartita lib. 8. cap. 1. Hoc ipsum per cordulam nodis distinctam ab aliis factitatum legimus. Cæterum quicquid sit de institutione modi iterandi salutationem Angelicam per globulos: certè peculiaris hæc orandi formula, quæ Rosarium siue Psalterium appellant, certo ac constituto numero, quo oratio Dominica quindecies, & salutatio Angelica instar Davidici Psalterij centies, & quinquagies repetitur, à S. Dominico inclyto ordinis Prædicatorum Patriarcha contra Albigenfes hæreticos instituta est, atque in tres salutationum Angelicarum quinquagenas tributa; in qua ad excitandum erga Christum, eiusq; Genitricem pietatem, quindecim sacra eorundem mysteria meditanda proponuntur.

*Modus
Rosarij recitandi.*

6 Ratio porro Rosarij recitanda est, ut cum quindecim sint mysteria, quæ animo recolenda in eo præscribuntur; In ipsorum singulis Oratio Dominica semel, decies verò Angelica salutatio sit pronuncianda.

Ac primis quidem quinque mysterij totidem beatæ Virginis Gaudia proponuntur, quæ vulgò propterea Gaudiosa dicuntur.

Quo-

Quorum primum illud est, cum fuit à Gabriele Archangelo salutata, cumque est ei Christi Incarnatio nunciata.

Alterum sequitur, quando eadem adijt S. Elisaberham.

Tertium cum filium suum peperit, Domium nostrum Iesum Christum.

Quartum cum eundem obtulit in templo.

Quintum denique cum eum reperit inter Doctores in templo audientem illos; & interrogantem.

Alia quinque mysteria, quæ dolorosa dicuntur, quinque itidem præcipuos dolores complectuntur.

Primus dolor est, cum Dominus oras prolixius in horto Gethsemani factus in agonia sudavit sanguine decurrentibus sanguinis guttis in terris.

Alter quando diris flagellis cæsus est ad columnam.

Tertius cum spinis est coronatus.

Quartus quando crucem gestans Matrem habuit obuiam.

Quintus demum, quando cruci affixus inter latrones duos Patri spiritum tradidit.

Postrema gloriosa dicuntur.

Primum quidem quando idem Dominus

R

minus

minus noster ad vitam redijt immortalē.

Alterum, quando in cœlum gloriosus ascendit.

Tertium, quando Spiritum S. discipulis misit.

Quartum, cum B. Virgo primum anima, deinde post triduum recepto corpore in cœlum est assumpta.

Postremum, quando est à filio coronata, & super Angelorum beatorum omnium choros euecta: hic etiam consideranda est ipsius beatissimæ Trinitatis, & omnium Sanctorum gloria.

*Ad quid
veneratur
qui in Ro-
sarij Soda-
litatem
sunt ascri-
pti.*

*Albertus
Castellan.*

Verum ut est in regulis Sodalitatis Rosarij, quas refert Albertus Castellanus Venetus in pijssimo illo Rosarij libro, quem Italico sermone conscripsit anno Domini 1521. etsi quicumque in Rosarij Societatem ascriptus debet integrum Psalterium centum quinquaginta salutationum Angelicarum semel in hebdomada recitare: ad faciliorem tamen eius recitandi rationem in tres æquales partes distribuere licet; ita ut vno die quinq; primis mysterijs meditandis quinquies oratio Dominica pronuncietur, quinquagies saluatio Angelica: eademq; ratio altera die, ac tertio in alijs item mysterijs teneatur. Quod si quis per obli-

uionem, siue etiam per negligētiā, aut Rosarium totum, aut eius aliquam partem omiserit, nullam propterea culpam contrahet, sed præmio duntaxat illo carebit, quod esset adeptus si non omisisset. Verūtamēn quotiescunq; eius recitandi consuetudinem resumere libuerit, rursus eius præmia, fructusque consequetur. Porro, qui aduersa valetudine, aut alia legitima causa præpeditus, Rosarium expletē non queat, modò sit in eiusdem Societatem ascriptus, poterit alteri suo illud nomine tradere persoluendum, ei que plurimum proderit. Sciendum præterea magno cum fructu applicari posse ijs, qui vita functi sunt, & in Purgatorio degunt: præsertim si eorum nomina in librum Sodalitatis sint relata. hæc aliaque multa in regulis illis Sodalitatis Rosarij.

7. Celebrem autem fuisse hanc Rosarij recitationem ætate sancti Domini- ci eius institutoris complura miracula confirmant, quæ Thomas Cantipra- tensis Ordinis Prædicatorum, qui eodem sæculo cum sancto Dominico vi- xit, in lib. apum connumerat, & nos mox referemus.

Verum tempore procedente huius sacri Rosarij instaurator fuit Alanus à

R 2

Rupe

Thomas
Canti-
pratensis.

Alanus à Rupe Britannia Ordinis Prædicatorii Rosarij pietatē iussit Deipara instaurat. Albertus Castellanus. Leander. Albertus Alfonsus Ciacconus. Rosarium ab altero Alano Rupensi Ord. Prædicatorum apud Colonienses promulgatum. Sixtus Senensis.

Rupe Britannia Ordinis Prædicatorum, cui annum Domini circiter 1460. Virginem Deiparam apparuisse, munusque Rosarium prædicandi demandasse, refert Albertus Castellanus Venetus loco citato; idemque affirmat Leander, Albertus. Et sanctus Alanus Virginis imperiū strenuè est executus: eius etiam hortatu Franciscus, & Margarita Duces Britannia Indulgentias Rosarium recitanti- bus à Sixto IV. Pontifice impetrarunt, auctore Alphonso Ciaccone Ordinis Prædicatorum in sua Bibliotheca. Fuit etiam alius Alanus Rupensis Germanus, ex Dominicana pariter familia, qui apud Colonienses multas Rosarij Societates instituit, confirmationemque à sede Apostolica impetrauit, eius argumenti edito libro, qui quidem, ut dicitur, temporum iniuria periit: moritur autem anno 144. teste Sixto Senensi in Bibliotheca sancta libro 4. sequenti verò anno irruentibus in Colonienses bellis, maiori feruore ad Deiparam per Rosarium cōfugerunt: nam Leo X. Pontifex Maximus in quodam amplissimo diplomate anno 1520. Rosarij Confraternitatem, ritumque seu modum per Rosarium orandi ante approbatum, rursus approbat & confirmat; plurimasque indulgentias, ac fa-

ac facultates eidem largitur: initio verò eius diplomatis, qua occasione Coloniae huius Rosarij deuotio restituta fuerit, commemorat: eius diplomatis partem ad verbum in praesentia recensenda duxi quod multa ex ijs, quæ de Rosario differimus breuiter complectatur; diplomatis verba hæc sunt.

Sanè pro parte dictorum filiorum Priorum, & Fratrum domus Prædicatorum Coloniensium, nuper exhibita petitio continebat, quod olim, prout in historijs legitur à S. Dominico quædam Confraternitas vtriusque sexus fideiũ, de Rosario eiusdem B. Mariæ Virginis nuncupata, ad honorem Angelicæ saluationis instituta, & in diuersis mundi partibus prædicata fuit, & sequentibus signis: sed cum ipsa Confraternitas decursu temporis, ferè neglecta fuisset, & in obliuionem transisset, ac anno 1475. Ciuitas & Diocæsis Coloniensis grauibus bellis premeretur; eadem Confraternitas ad laudem, & honorem præfatæ Virginis, vt Ciuitas, & Diocæsis prædicta meritis, & intercessionibus eiusdem Virginis ab eis bellis liberaretur, in Ecclesia dictæ domus inuocata, & de nouo instituta fuit, cum certo modo orandi; videlicet quod Confratres, & Sorores

*Diploma
confirmacionis
Rosarij.*

eiusdem Confraternitatis tribus diebus cuiuslibet hebdomadæ ad honorem Dei & præfatæ Virginis, ac cōtra imminentia mundi pericula legerent cōiunctim, vel diuisim toties Angelicam salutationem, quot sunt Psalmi in Psalterio Dauidico, singulis decem salutationibus huiusmodi orationem Dominicam semel proponendo, vt modū orandi huiusmodi Psalterium, siue Rosarium eiusdem B. Virg. vulgariter appellatum. Quam quidem Confraternitatem in dicta Ecclesia de nouo institutam, postmodum bonæ memoriæ Alexander Episcopus Foroliviensis, tunc Apostolicæ Sedis cum potestate Legati de latere per totam Germaniā Nuncius singulari deuotione permotus, & se in eadem Confraternitate recipi, atque conscribi volens, & petens ad preces claræ memoriæ Frederici III. Romani Imperatoris auctoritate Apostolica approbavit, confirmavit, & ratificauit. Hæc ibi.

Indulgentia ac spiritualia emolumenta, qua Rosarium B. Virginis

In eodem diplomate Leo Pontifex fufius persequitur indulgentias ab Alexandro Episcopo Floriuensi Nuncio Apostolico an 1576. & deinde à Sixto IV. an 1479. & ab Innocentio VIII. an. 1483. concessas, quas iterum approbat. Qui verò Leonē subsecuti sunt Pōtiffices, certatim hanc

hanc Sodalitatem, eiusq; Sodales spiri- *recitantes*
 tualibus gratijs ac priuilegijs sunt profe- *consequuntur.*
 curi, vt videre est in Rosarij diplomatis
 apud Iosephum Stephanum Valentinum
 in libro erudite, ac pie ab eo, an. 1584. edi-
 to, cuius inscriptio est: *Sacri Rosarij Vir-*
ginis Maria ab hareticorū calumnijs defen-
sio, & in libro Rosarij Italico ab Alberto *Albertus*
 Castellano Veneto pie conscripto. *Castellan.*

8 Quod si animum aduertamus ad
 eam, quæ ex Rosarij recitatione ab ijs
 præsertim, qui eiusdem Sodalitati sua
 nomina ritè dederunt percipitur, spiri-
 tualem vtilitatem, ea certè multiplex re-
 censetur. Prima est consecutio Indulgē-
 tiarum, quas plurimas Rosarium reci-
 tantibus summi Pontifices cōcesserunt,
 præsertim Urbis stationes, quas Sodales
 Rosarij consequuntur, si ea die quinque
 templi altaria visitauerint, & in singulis
 quinquies orationem Dominicam, ac
 salutationem Angelicam recitarint. Se-
 cunda, meritorum participatio inter
 Confratres eiusdem Sodalitatis Rosarij
 amplissimæ per vniuersum Orbem dif-
 fusæ: qui quidē Confratres cum vtriusq;
 sexus, & plurimi sint, plurima etiam erit
 meritorum inter eos communicatio.
 Tertiò, præcipuorum vitæ Christi, & B.
 Virginis mysteriorum ea occasione cō-

*Franciscus
Costerus.*

*Miscellanea de
Psalterio
& Rosario
B. Virg. ex
Navarro
in Ma-
nuali.*

memoratio, quæ plurimum suauitatis, & utilitatis animæ ea recogitanti afferunt. Denique præstantissimarum, & dulcissimarum preceationum, Orationis nimirum Dominicæ, & salutationis Angelicæ iterata repetitio. Quare ad Rosarij saltem vnam quinquagenam quotidie deuotè recitandam, ne huiusmodi utilitatis, ac fructus simus expertes, omnes Virginis deuoti animum adijcere deberemus. Quoniam verò nonnulli hæreticorum more suo contra eiusmodi pietatis officia, quibus Deum, eiusq; Genitricem piè veneramus, & præsertim contra Rosarium oblatrare sunt ausi, idcirco noster Franciscus Costerus non minus piè quam eruditè eorum insaniam pluribus refellit, in opusculo hac de re edito quem qui volet, consulat.

Nec tacitus præteribo Miscellanea cæ- tum de oratione, præsertim de Psalterio, & Rosario B. Virginis, quæ doctissimus Nauarrus ad Manuale de Oratione, & horis Canonicis adiecit, in quibus quam plurima dubiè circa Rosarium

scitu digna pertra-
ctat.

EXEM-